

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/291/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5316202114
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5316202114.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnom spore žalobcu: G. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., W. XXX, zastúpeného splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s. r. o., so sídlom Čadca, Májová 1582, IČO: 50 473 522, proti žalovaným: 1/ V. Q. (m F. P), 2/ F. Z. N., 3/ T. O., 4/ O. O., 5/ G. O. (R N.), 6/ G. O. (R J.), žalovaní 1/ až 6/ na neznámom mieste, zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Bratislava, Búdkova 36, IČO: 17 335 345, 7a/ W. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., N. 2, 7b/ F. N., rod. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. I. G., M. II XXXX/XX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 7C/62/2016-88 zo dňa 16. mája 2017, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovaní v rade 1/ až 7b/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Čadca rozsudkom č. k. 7C/62/2016-88 zo dňa 16. 05. 2017 žalobu zamietol a žalovaným priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa v konaní domáhal zrušenia podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, katastrálne územie M., a to CKN č. 1735 - trvalé trávne porasty o výmere 433 m² a jej prikázania do jeho výlučného vlastníctva, s uložením povinnosti vyplatiť žalovanému 1/ sumu 324,75 eur, žalovanému 2/ sumu 36,08 eur, žalovanému 3/ sumu 205,97 eur, žalovanému 4/ sumu 121,78 eur, žalovanej 5/ sumu 72,16 eur, žalovanej 6/ sumu 118,77 eur, všetkým na účet SPF Z., žalovanej 7a/ sumu 28,86 eur a žalovanej 7b/ sumu 28,86 eur. Žalované 7a/ a 7b/ žaloval ako dedičky po pôvodne žalovanom v rade 7/ V. O., ktorý je zapísaný ako podielový spoluvlastník uvedenej nehnuteľnosti a zomrel dňa 08. 02. 1994.

Citujúc ust. § 141 ods. 1, § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 78 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) súd žalobu žalobcu ako predčasne podanú zamietol. Konštatoval, že v danom prípade sú žalobca, žalovaní 1/ až 6/ a právny predchodca žalovaných v rade 7a/ a 7b/ - pôvodne žalovaný V. O. - zapísaní ako podieloví spoluvlastníci parcely CKN č. 1735, kat. úz. M.. V. O. zomrel dňa XX. XX. XXXX, teda pred začatím konania. V dedičskom konaní po ňom sp. zn. D 403/94, Dnot 83/94 nebola predmetná nehnuteľnosť prejednaná. Keďže doposiaľ nedošlo v dedičskom konaní po neb. V. O. k prejednaniu spornej nehnuteľnosti, niet predpokladov pre konštatovanie, že žalované v rade 7a/ a 7b/ sú spoluvlastníkmi tejto nehnuteľnosti, a preto niet ani predpokladu pre uplatnenie žaloby na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Pred právoplatným skončením konania o dedičstve, v ktorom bude prejednaná aj sporná nehnuteľnosť, nemôže súd rozhodovať o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva po poručiteľovi medzi viacerými dedičmi. Ak niektorý zo

spoluvlastníkov zomrel, nie je možné zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo s namiesto neho do úvahy prichádzajúcimi dedičmi po ňom. Po podielovom spoluvlastníkovi, ktorý zomrel, musí prebehnúť dedičské konanie, v ktorom bude prejednaný príslušný podiel v predmetnej nehnuteľnosti a až po právoplatnom rozhodnutí o dedičstve, v ktorom bude jednoznačne určené, kto sa stáva vlastníkom podielu patriaceho pôvodne poručiťovi, je možné viesť konanie o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva voči tomuto novému spoluvlastníkovi. V tejto súvislosti súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 124/2008 zo dňa 26. 02. 2010.

Keďže žalované 7a/ a 7b/ nie sú zapísané na LV č. XXXX ako podielové spoluvlastníčky spornej nehnuteľnosti, nie sú pasívne vecne legitimované. Zároveň nie je daný úplný okruh subjektov na strane žalovaných v zmysle § 78 C. s. p., keďže v spore nevystupujú všetci podieloví spoluvlastníci zapísaní na LV č. XXXX. Vzhľadom k tomu, že zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo je možné iba medzi podielovými spoluvlastníkmi, a nie medzi do úvahy prichádzajúcimi dedičmi po zomrelom spoluvlastníkovi V. O., súd žalobu ako predčasne podanú a nedôvodnú zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 C. s. p. a žalovaným, ktorí mali v spore úspech v plnom rozsahu, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalobca prostredníctvom splnomocneného zástupcu odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zmeny spočívajúcej vo vyhovení žalobe, alternatívne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Podľa žalobcu pokiaľ súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí argumentuje uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 124/2008 zo dňa 26. 02. 2010 v súvislosti, že keďže po neb. V. O. nebol prejednaný podiel v parcele CKN č. 1735, nie je možné zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti, súd vec nesprávne právne posúdil a odvoláva sa na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, v ktorom takýto právny názor nie je. Predmetným uznesením bolo dovolanie zamietnuté z dôvodu procesnej neprípustnosti dovolania, a teda z predmetného rozhodnutia nevyplýva záver, ktorý aplikoval okresný súd.

Zdôraznil, že po zomr. V. O. existuje osvedčenie o dedičstva D 403/94, Dnot 83/94 zo dňa 28. 11. 2001, právoplatné dňa 14. 12. 2001, pričom podiel v nehnuteľnosti, ktorá je predmetom tohto konania, nebol prejednaný. Neobstojí teda názor súdu, že po V. O. musí najskôr prebehnúť dedičské konanie, nakoľko toto prebehlo. V zmysle ust. § 174 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku konanie je začaté na návrh, ak je z neho zjavné, že navrhovateľ ako dedič žiada prejednanie dedičstva po poručiťovi. On však ako dedič po nebohom V. O. nevystupuje, a teda nemá právo podať návrh na dodatočné prejednanie dedičstva. Rovnako nemôže ani žalované 7a/ a 7b/ prinútiť, aby takýto návrh podali. Z toho vyplýva, že by musel zostať v podielovom spoluvlastníctve so zosnulým V. O. a nikdy by si nemohol vysporiadať svoje nehnuteľnosti, a teda by bola porušená zásada, že nikoho nemožno nútiť zotrvať v spoluvlastníckom vzťahu.

Konštatoval, že práva všetkých do úvahy pripadajúcich spoluvlastníkov predmetnej nehnuteľnosti sú zachované tým, že v žalobe ako žalovaných označil všetkých do úvahy pripadajúcich dedičov po zomr. V. O., a teda ich práva nemôžu byť porušené alebo ohrozené. V uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 159/2010 zo dňa 14. 09. 2011 je opätovne vyjadrený názor, že rozhodnutie sa musí vzťahovať na všetkých spoluvlastníkov, t. j. aj na právnych nástupcov v prípade, že na liste vlastníctva je naďalej zapísaný pôvodný zosnulý vlastník. Poukázal tiež na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 84/2012 zo dňa 23. 05. 2012, v ktorom bol vyslovený názor, že dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiťľa. Ak poručiťľ v čase smrti vlastnil pozemky, ktoré neboli prejednané, osoby prichádzajúce do úvahy ako jeho dedičia nadobudli predmet dedičstva smrťou poručiťľa. Z osvedčenia o dedičstve D 403/94, Dnot 83/94 vyplýva, že žalované 7a/, 7b/ nadobudli dedičstvo po V. O. každá v rovnakom podiele, a teda postupoval správne, keď určil, že za podiel po V. O. dostane každá z nich po 50 %. Poukázal i na rozhodnutia Okresného súdu Čadca, týkajúce sa tých istých strán konania, v ktorých okresný súd zrušil podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam, a teda došlo k úplne odlišnej rozhodovacej praxi toho istého súdu, čo zakladá odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p. V danom prípade nenastala situácia, že by V. O. zomrel počas konania a bolo by potrebné čakať kým prebehne dedičské konanie a bude zrejmé kto bude ako spoluvlastník zapísaný na liste vlastníctva, ale zomrel pred podaním žaloby, pričom dedičstvo po ňom bolo prejednané, ukončené právoplatným osvedčením o dedičstve, z ktorého vyplývajú jediní dedičia, a to žalované 7a/ a 7b/. Vzhľadom na uvedené a na jeho nemožnosť zabezpečiť dodatočné prejednanie dedičstva bol postup okresného súdu nesprávny a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a tento podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

5. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza i zo správneho právneho posúdenia veci. Nakoľko aj odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C. s. p., odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje. Odvolanie žalobcu odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné.

6. Pre zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že predmetom konania je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti - CKN parcele č. 1735, zapísanej na LV č. XXXX, katastrálne územie M.. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo je možné iba medzi podielovými spoluvlastníkmi. Je preto nevyhnutné, aby v konaniach týkajúcich sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva boli účastníkmi konania všetci podieloví spoluvlastníci. Ak niektorý zo spoluvlastníkov zomrel, nie je možné zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo s (namiesto neho) do úvahy prichádzajúcimi dedičmi po ňom. Po každom podielovom spoluvlastníkovi, ktorý zomrel, musí prebehnúť dedičské konanie, v ktorom bude prejednaný príslušný podiel v predmetných nehnuteľnostiach a až po právoplatnom rozhodnutí o dedičstve, v ktorom bude jednoznačne určené, kto sa stáva vlastníkom podielu patriaceho pôvodne poručiteľovi, je možné viesť konanie o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva voči tomuto novému spoluvlastníkovi.

7. Pokiaľ žalobca v odvolaní s poukazom na pôvodné dedičské konanie po V. O. namieta, že je zachovaný okruh subjektov na strane žalovaných z dôvodu, že označil všetky do úvahy prichádzajúce dedičky po zomrelom V. O., jeho odvolacia námietka nie je dôvodná. Keďže doposiaľ nedošlo v konaní o dedičstve k vyporiadaniu ohľadom nehnuteľnosti, ktorá je predmetom tohto sporu, niet podkladov pre konštatovanie, že žalované 7a/ a 7b/ sú podielovými spoluvlastníkmi týchto nehnuteľností. Kým sa konanie o dedičstve právoplatne neskončí takým spôsobom, že sa potvrdí nadobudnutie vecí z dedičstva po poručiteľovi, zostáva otvorená otázka, či označené žalované 7a/ a 7b/ sa vôbec stanú podielovými spoluvlastníkmi a v akom podiele. V konaní o dedičstve môže totiž dôjsť napríklad k takému vyporiadaniu, že uvedený podiel spornej nehnuteľnosti môže pripadnúť do výlučného vlastníctva len jednej z dedičiek, prípadne bude dedičstvo odmietnuté. Vyporiadanie medzi dedičmi má spätnú pôsobnosť a jeho účinky nastávajú už ku dňu smrti poručiteľa. Kým však nie je isté, že v dôsledku dedenia vzniklo podielové spoluvlastníctvo, treba návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva považovať za predčasný.

8. Keďže v dedičskom konaní po zapísanom podielovom spoluvlastníkovi predmetnej nehnuteľnosti, neb. V. O., nebol prejednaný všetok majetok, vrátane jemu patriacemu podielu na nehnuteľnosti, ktorá je predmetom tohto konania, nebolo možné zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti (obdobne rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/470/2015 zo dňa 26. 08. 2015, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Co/193/2013 zo dňa 04. 02. 2015). S poukazom na uvedené aj odvolací súd dospel k záveru, že návrh bol podaný predčasne.

9. V nadväznosti na námietku žalobcu spočívajúcu v nesprávnej argumentácii rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 124/2008 zo dňa 26. 02. 2010, odvolací súd uvádza, že i keď uvedeným rozhodnutím dovolací súd odmietol dovolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/4/2007 zo dňa 18. 02. 2008, ktorým krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva z dôvodov, ktoré k zamietnutiu žaloby viedli súd prvej inštancie i v prejednávanej veci („Ak niektorý zo spoluvlastníkov zomrel, nie je možné zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo s namiesto neho, do úvahy prichádzajúcimi dedičmi po ňom. Po každom podielovom spoluvlastníkovi, ktorý zomrel, musí prebehnúť dedičské konanie, v ktorom bude prejednaný príslušný podiel v predmetných nehnuteľnostiach a až po právoplatnom rozhodnutí o dedičstve, v ktorom bude jednoznačne určené, kto sa stáva vlastníkom podielu patriaceho pôvodne

poručiteľovi, je možné viesť konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva voči tomuto novému spoluvlastníkovi.“) z dôvodu jeho procesnej neprípustnosti, v odôvodnení uvedeného uznesenia dovolací súd sám konštatoval, že žalobkyňa sa môže v prípadnom novom konaní domáhať zrušenia podielového spoluvlastníctva (za splnenia dôkazného bremena jeho existencie) len vo vzťahu k tým podielovým spoluvlastníkom, ktorí ho reálne tvoria. Tak je tomu i v tomto prípade.

10. V závere odvolací súd dodáva, že i keď návrh na dodatočné prejednanie dedičstva v zmysle § 211, v spojení s § 174 Civilného mimosporového poriadku môže skutočne podať len dedič, z ust. § 211 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku vyplýva, že dodatočné konanie o dedičstve môže súd začať konanie aj bez návrhu, a to na podnet, pričom uvedené ustanovenie obsahuje len demonštratívny výpočet subjektov oprávnených podať podnet na začatie dedičského konania. Na podanie podnetu v odôvodnených prípadoch (napr. ak na tom majú právny záujem) preto môžu byť oprávnené i iné fyzické či právnické osoby, pričom odôvodnenosť konkrétneho prípadu posúdi súd. Námietka žalobcu, že je nútený zotrvať v podielovom spoluvlastníctve z dôvodu nemožnosti podať návrh na dodatočné prejednanie dedičstva preto nie je dôvodná.

11. Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov odvolací súd, v celom rozsahu sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie, tento podľa § 387 ods. 1 C. s. p., vrátane výroku o trovách konania, ktorý nebol osobitne napadnutý odvolaním žiadnej zo strán konania, ako vecne správy potvrdil.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou odvolacieho konania boli žalovaní 1/ až 7b/, a to v celom rozsahu, preto im súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania následne rozhodol súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)